





## LIETUVIŲ TELKINIAI

ST. PETERSBURG, FL

RUDENS POKYLIS  
FLORIDOJE

I lietuvių šaučių klubą,  
Net nuo largo pakraščiu,  
Biu-i-kais ir Kadilakais  
Suvažio daug svečių.

Taip pradėjo Metys Šilkaitis, programos įžangoje skaitydamas eiliuotą aprašymą apie St. Petersburgo Lietuvių klubo

veiklą. Tradicinis Rudens pokylis ruošiamas kasmet, sveikinant i St. Petersburgą grįžtančius laikinuosius gyventojus. Tuo pačiu šis pokylis pažymi žiemos sezono kultūrinės veiklos pradžią. Į Dailios Adomaitienės išpūdingai papuoštą salę susirinko gausus būrys



Rima ir Aurelijus Kilbaskai, ne kartą laimėję pirmąsias premijas už savo atliekamus pramoginius šokių, dabar gyvena St. Petersburg, FL, ir dažnai dalyvauja lietuvių renginiuose. Jie atliko dalį programos St. Petersburgo Lietuvių klubo rudens pokilyje.

Juozas Šulaičio nuotr.



St. Petersburg Lietuvių klubo ruoštojo rudens pokylio programos atlikėjai. Pirmasis iš kairės: muz. dr. Bronius Kazenas; viduryje (tamsia suknele) klubo pirm. Angelė Karnienė.

Juozas Šulaičio nuotr.

svečių, užpildydami visas vietas. Publika pasipuošusi, kaip ir tinka tokiam iškilmingam vakarui, jau buvo pradėjusi vaišintis, kai netikėtai klubo pirmininkė A. Karnienė paskelbė, kad virš stogo dega elektros laidai, ji yra pranešusi atitinkamoms įstaigoms, skambindama avarijos numeriu ir gavusi patarimą ištuštinti salę, nes greitai atvažiuos gaisrininkai. Prašė visų ramiai, neskubant išeiti į kiemą. Netrukus su dideliu triukšmu atvyko net trys didžiulės gaisrinės mašinos ir pora mažesnių automobilių. Atvyko ir policija. Šie, nieko negalėdami daryti, išaukė elektrikus. Už daugiau kaip pusvalandžio jie atvyko. Išjungė elektrą visam pastatui, pradėjo darbotis. Visi laukiamame pusiau tamsioje, laukiame valandą, laukiame dar pusvalandį. Vieni, stovėdami kieme tarp automobilių, šnekutiuojasi, kiti juokus pasakoja, tretieji nuvargę susėdo į automobilius ir laukia. Oras kiek vėso, bet nešaltas, be vėjo, taip, kad ir moterys su vakarinėmis suknelėmis nesiskundė, nei prašė vyru gėlos. Pagaliau, po jau daugiau kaip pusantros valandos, salėje buvo uždegtos

šviesos ir visi pakviesti į vidų.

Vyko įdomi programa. Pradžioje kupletai apie kiekvieną organizaciją ir apie daugelį asmenų. Po to tautinių šokių grupės „Audra“ pasirodymas su naujai papildyta grupe. Jie atliko pora šokių iš Tautinių šokių šventės repertuaro. Pridėti buvo pakviesti veteranų veteranai. Tai tie, kurie jau išėjo į tikrą pensiją. Jungtinė didelė grupė, nors kiek ir susimaišydama, atliko vieną smagesnį šokį. Buvo įdomu stebėti jų pastangas neatsilikti nuo jaunesniųjų. Po jų Aurelijus ir Rima Kilbaskai, salioninių šokių šokėjai, pademonstravo pora šokių. Abu aukšti, atrodė išpūdingai. Jie jau kuris laikas gyvena pas mus, mielai prisideda prie klubo veiklos (Rima yra klubo valdybos sekretorė) ir, reikalui esant, pademonstruoja savo meną bei gabumus. Pabaigai Lietuvių klubo choras, truputį praplėstas su naujais dainininkais, padainavo keturias dainas. Trūksta vyrų, tačiau, muziką dr. Br. Kazėno vadovaujamas, choras pasirodė gerai. Gaila, kad Bronius Kazėnas, gyvendamas kiek toliau nuo klubo ir turėdamas problemų su sveikata, neišgalės

vadovauti chorui kitais metais.

Klubas valdyba deda pastangas pritraukti kurį nors kitą muziką iš kitų vietovių.

Po programos buvo pietūs. Nors ir po pusantros valandos be elektros, bet virtuvė pajėgė viską atšildyti laiku ir pateikti svečiams be nusiskundimų. Po pietų buvo šokiai prie „Lorelei“ bavarų kapelos. Kiekvienas bandė pasinaudoti proga ir šokti senų, gerai pažįstamų melodijų sukuriuose. Buvo pertrauka dainoms, loterijai ir vėl šokiai. Didelis skaičius patvairių linksmosios iki pat vidurnakčio, kai, suskambus dvylikai, muzikantai pradėjo pakuoti savo instrumentus. Atvykstantieji svečiai iš toliau, o ypatingai iš Lietuvos, stebisi čia gyvenančiųjų energija, patvarumu ir ištverme. Klubas pirmininkė Angelė Karnienė dėkojo visiems, padėjusiems surengti šį renginį ir pranešė, kad šis žiemos sezonas yra užpildytas įvairiausiais renginiais: koncertais, paskaitomis, minėjimais ir panašiai. Musų tautiečiai moka ilsėtis, moka sportuoti ir moka džiaugtis gyvenimu kiekvieną dieną.

Metys Šilkaitis

## HARTFORD, CT

## TURTINGAS BENDRUOMENĖS VAKARAS

Metinis Hartford LB apylinkės vakaras, surengtas lapkričio 20 d., buvo turtingas savo programa, dalyvių skaičiumi ir nuotaika. Vakaras skirtas 100 m. Spaudos atgavimo paminėjimui, ir šiam minėjimui rengti labai daug prisidėjo Hartford Jaunimo sąjungos skyrius. Skyriaus valdybos nariai Tomas Nenortas ir Raminta Nenortienė surengė knygnešių parodėlę, perskaitė visų žinomų knygnešių pavardes ir paruošė trumpą apybraižą.

Salė buvo labai jaukiai papuošta, vėl jaunimo dėka. Raminta buvo vakaro programos vadovė. Programa atlikti buvo pakviestas Boston, MA, Vyrų kvartetas ir solistė Marytė Bizinkauskaitė. Grupė akompanavo žinoma muzikė ir kvinteto

vadovė Daiva Navickienė. Repertuaras susidėjo daugiausia iš lietuvių kompozitorių kūrinių, o sol. Bizinkauskaitė pakvairino dainas operos ištraukom. Programa visi gerėjosi ir tol plojo, kol į pabaigą visa publika buvo įtraukta padainuoti visų mėgstamą dainą „Žemė Lietuvos...“ Nuotaika buvo iškilminga ir jauki, publika šypsojosi.

Programa užsibaigė vėloka, jau buvo po 9 val. vak., bet, žiūrim, parapijos klebonas kun. Jacobs ir lietuviškų Mišių aukotojas kun. A. Gorklys tebesėdė su Hartford 6-os kuopos vyčiais ir laukia lietuviškos vakarienos. Vakaro muzikantas S. Telšinskas pradėjo groti muziką, kuri buvo pritaikyta daugiau „antrabangiam“.



Hartford, CT, LB apylinkės valdybos nariai prie laimėjimų stalo lapkričio 20 d. vykusioje pokilyje. Iš kairės: Kristina Šerkšnienė, Viktoras Kojelis, Jolita Grajauskienė, Juozas Gedraitis.

Reikia paminėti, kad buvo linksma nuotaika ir be alkoholio baro. Kas norėjo, atsiėmė savo vynelio ar ko stipresnio. Svečiai linksmosios, valgė, gėrė, šoko valsiukus, tango, o Hartford LB valdyba, su pirm. V. Kogelio vadovybe, ištikimai laikėsi savo postuose: kas prie loterijos, virtuvės, svečių sutikimo ir kitur.

Vakaras baigėsi loterija, kurią labai praturtino A. Samininkienės šiaudinukų paveikslas ir J. Liudžiaus raguolis. Laimėtojai buvo Hartford LB apylinkės nariai I. Jalinskienė ir Vytenis Nenortas, veiklūs skautai ir bendruomenės veikėjai. Nors svečiai iš Bostono labai gėdė pirmųjų ar bent bet kokių laimėjimų, bet jiems visgi nesisekė, tai Hartford valdybos išdalininkas J. Strimaitis pasigailėjo ir jiems dovanavo savo išloštą laimikį.

D. Grajauskienė

## DETROIT, MI

## Kalėdų eglutė

Detroito Žiburio lit. mokyklos tradicinė Kalėdų eglutė bus sekmadienį, gruodžio 19 d., prasidės tuoj po 10:30 val. r. Mišių. Bus skanaus lietuviško maisto, pyragų stalas ir loterija. Vaidinimėlyje „Šiaurės ašigalių greitis traukinys“ dalyvaus visi mokyklos mokiniai. Po vaidinimo ateis Kalėdų senelis. Kaip ir visada, jis rinks aukas vaikutiems. Lietuvoje. Aukas galima įteikti pinigais arba čekiu, rašant Žiburio Lithuanian School vardu. Lauksime visų!

## GARDNER, MA

Lietuvių klubas išrinko valdybą 2005 metams. Pirm. Michael Tanso, vicepirm. Suzanne Birt, protokolų raštininkas John Pollard, izd. Gloria O'Malley, sekr. William Višniauskas. Direktoriai: Richard Gatautis, Petras Molis, Romas Jakubauskas, Algis Glodas ir Gediminas Panevėžis. Į klubą įstojo 8 nauji nariai, o šimt mirė trys: David Lukas, Albert Radeckas ir Julia Gransky.

Lietuvos Vyčių 10 kuopa

išrinko tokią valdybą: pirm. Henry Gailiūnas, vicepirm. Vincas Višniauskas, izd. Nellie Melaika, protokolų sekr. Pamela Bouthillies, finansų sekr. Maria Cole, tvarkdarys Richard Gatautis, Kultūros pirm. Bronė Višniauskas, dvasios vadas kun. Joseph Jurgelionis. Vyčių kūčios bus gruodžio 19 d., 4:30 v. p.p., St. Francis parapijos salėje, Athol, MA. Lietuvos Nepriklausomybės šventė — kovo mėnesio pradžioje.

Korespondentas



Tarptautiniame festivalyje, lapkričio 7 d. vykusioje Columbus, Ohio, dalyvavo ir vietiniai lietuviai. Algimanto Valaičio nuotraukoje, jie pasirodo scenoje. Iš kairės: Josefa Vasiliauskienė, Laima Karnitis, trispalvė iškėlė Algis Vasiliauskas, Angie Spears ir Kristen Patton (Vasiliauskų dukraitė). Laimai Karnitis ir Kristen Patton tautinius drabužius pasiuvė J. Vasiliauskienė.

## DRAUGAS

(USPS-161000)

## THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

## Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

| JAV                      | Metams   | 1/2 metų | 3 mėn.  |
|--------------------------|----------|----------|---------|
| Kanadoje ir kitur (U.S.) | \$100.00 | \$60.00  | \$38.00 |
| Tik šeštadienio laida:   | \$115.00 | \$65.00  | \$45.00 |

| JAV                      | \$60.00 | \$45.00 | \$33.00 |
|--------------------------|---------|---------|---------|
| Kanadoje ir kitur (U.S.) | \$65.00 | \$50.00 | \$38.00 |

| Užsakant i Lietuvą: |          |          |  |
|---------------------|----------|----------|--|
| Oro paštu           | \$500.00 | \$250.00 |  |
| Reguliariu paštu    | \$100.00 | \$55.00  |  |

| Tik šeštadienio laida oro paštu        | \$160.00 | \$85.00 |  |
|----------------------------------------|----------|---------|--|
| Tik šeštadienio laida reguliariu paštu | \$55.00  |         |  |

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė

Administratorius - Valentinas Krumpis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@draugas.org

skelbimai@



# UKRAINA SPRENDŽIA SAVO LIKIMĄ NE VIENUI VIENA

EDMUNDAS SIMANAITIS

Kodėl Europos Sąjunga, o ypač jos rytinės dalies šalis, nepaprastai domina įvykiai Ukrainoje? Pirmiausia, Ukraina yra didelė Europos valstybė, turinti daug žemės turtų, joje gyvena per 50 mln. gyventojų. Jau vien dėl to ES raidai Ukrainos vaidmuo labai reikšmingas. Antra, Ukraina — pati didžiausia šalis iš subyrėjusios Sovietų Sąjungos, ketindama sekti Baltijos valstybių pavyzdžiu, palengva vairoja savo politiką Vakarų link. Trečia, Ukrainos vaidmuo ES santykiuose su Rusija daugeliu atvejų būtų teigiamas, dažnai galėtų būti lemiamas. Be abejonės, Ukraina, ir ES nare tapusi, palaikytų glaudžius santykius su Rusijos Federacija. Šie veiksniai svarbūs ne tik mums, bet ir artimiausioje ateityje, turint omeny Rusijos imperinių ambicijų aktyvėjimą ir aktualų visai Europai poreikį mažinti Rusijos ir ES priešpriešą.

Žinoma, ši priešprieša jau ne tokia deklaratyvi ir agresyvi kaip šaltojo karo metais, tačiau Rytuose ji nepamiršta, o atvirkščiai — dirbtinai skatinama. Beje, ji plaukia iš tų pačių „amžinų“ imperinių ambicijų. Pastarųjų atsikratyti, atrodo, greit nepavyks — gležni rusų demokratijos daigai sutrypti. Verta pakartoti seną ir labai laukiamą tiesą — demokratinei Rusijai nekeltų jokių grėsmių nei taikai, nei ES sandarai, nebūtų ignoruojama ir tautų apsisprendimo teisė.

Nenuostabu, kad Ukrainos prezidento rinkimai atsidūrė Kremliaus dėmesio centre. Tikslai tokie patys, kaip ir Lietuvos atžvilgiu, — laikinai išsprūdęs grobis siekiama priimti laikytį kiek galima trumpesniu pavadžiu, kad, sulaukus palankaus meto, būtų vėl įtemptas į narvą. Prorusiškos orien-

tacijos prezidentas — tai mažų mažiausiai pakankama garantija, kad Ukrainos ryšiai su Vakarais plėtosis pagal Rusijos scenarijų.

Tiesą pasakius, visos sumaištytys ir neramumai išstrūkusios iš sovietijos šalyse svetimų „centrų“ planuojami ir organizuojami, siekiant įgyvendinti jau minėtus imperinius tikslus. Rusija visas savo kaimynes mažas ir dideles tautas, kada nors buvo nukariavusi. Dažniausiai kruvinos paverimo akcijos būdavo pervadinamos „išvadavimu“. Tos, kurios apsigynė ar buvo apgintos, liko potencialios imperijos priešais. Tokia Rusijos agresyvumo doktrinos esmė.

Prezidento rinkimų rezultatų klastojimai sukėlė didelę nepasitenkinimą audrą. Įvykiai Kijeve ir daugelyje šalies miestų primena Sąjūdžio metus Lietuvoje. Nesvarstydami Rusijos raidos detalių, kurias politikos apžvalgininkai, kaip įprasta, pateiks su plačiais komentarais, išsikirtau ketelį momentų.

Ukrainos prezidentas L. Kučma, susidarius iš tiesų sudėtingai ir nemažiau pavojingai padėčiai, paprašė Lietuvos ir Lenkijos tarpininkavimo konfliktinei situacijai sureguliuoti. Šis politinis gestas laikytinas pripažinimu, rodančiu, kad Lietuvoje ir Lenkijoje Vakarų demokratijos vertybės yra gerbiamos ir lygiai taip pat išreiškiamas išskirtinis pasitikėjimas valstybių vadovais, jau pelniusius autoritetą tarp valstybinių santykių politikos. Prezidentų atvykimas į Kijevą pralaužė konfrontuojančių pusių nepasitikėjimo ledus — susėsta už derybų stalo ir sulagta nevertoti jėgos. V. Adamkus ypač aukštai įvertino Lenkijos prezidento A. Kwasniewski diplomatinis sugebėjimas. Kai šeimininkas, pastebėjęs

savo troboje beįsiplieskiantį gaisrą, pasikviečia kaimynus pagalbon, tai reikia džiaugtis kaimynų solidarumu būdai ištikus. Tačiau Lietuvos premjero nuomonė buvo kitokia — nesikišti! Tegul patys savo gaisrą gesina, kaip moka ir sugeba.

Ir Rusijos prezidentas V. Putin porą kartų per Ukrainos prezidento rinkimus lankėsi šioje šalyje. Tik abiem atvejais be tankų ir be divizijų, bet su tokiais pat senais imperinės politikos tikslu — užmesti pavadi Ukrainai. Tokiu patiu reikalu į Rytų Ukrainą atsukė aktyvus imperijos šalininkas Maskvos meras J. Lužkov. Pastarasis veikė tiesmukai, ragindamas Rytų Ukrainos sritis atsiskirti. Tai tokie Rusijos aukščiausio rango vadovų „taikūs“ nesikišimo pavyzdžiai, neminint svetimų spec tarnybų intensyvaus plūšėjimo.

Kišimosi iš svetimos valstybės reikalus praktika, kurią patyrė ne tik Lietuva, bet ir visos Rytų Europos tautos turėtų tapti chrestomatijos dailimi. Sovietmečiu ir dar prieš jį būta nemažai „broliškos“, „internacionalinės“ pagalbos teikimo atvejų. Suomiai (ach, tie užsispyrėliai nacionalistai!) pagalbą, žlegančią tankų divizionais ir nešamą raudonarmiečių armijų, atmetė, nepriėmė. Maža to, ryžosi susikauti ir apsigynė. Rezultatas — šiandieninė Suomija — viena iš ekonomiškai stipriausių pasaulio valstybių.

„Taikias socialines revoliucijas“ ir kitas Baltijos šalis, tarp jų ir Lietuvą, atnešė ant keiturbriaunių durtuvų tie patys raudonarmiečiai. Šiandien Lietuva ropščiasi iš sovietmečio palikimo duobės, pasiryžusi po kurio laiko prisivytį europinio gyvenimo standartus.

Negalima nutylėti sovietų ginkluotos kruvinos intervencijos į Prahą, Budapeštą, Afga-

nistaną. Visais atvejais šios operacijos buvo maskuojamos „broliškos“ ar „internacionalinės“ pagalbos iškaba.

Internetu jau skelbiamos žinios apie mėginimus suskaidyti Ukrainą. Šalies Pietryčiai žada skelbti autonomiją. Donecko srities taryba nutarė gruodžio 12 d. surengti srities referendumą dėl Ukrainos Konstitucijos pakeitimo. Donecko sritis turėtų tapti Respublika ir tokio statuso likti Ukrainos federacijoje. Lugansko ir Charkovo srityse brandinami analogiški sprendimai. Tai tokie Kremliaus taktikos pokyčiai, siekiant tų pačių strateginių imperijos tikslų.

Pirmasis atsikūrusios Lietuvos Respublikos vadovas V. Landsbergis apie strateginių tikslų įgyvendinimo taktikos pokyčius taip rašė: „Jie (Rusijos spectarnybų, E.S.) jau ankščiau suprato ir padarė išvadą, kad Lietuvos jėga nepaimsi — tada ji susivienija ir priešaisi. Todėl apsispresta kitais metodais, mėginantys ją prieš trilykia metų, kaip planavo sausio 13 — ają: pakirsti Lietuvą iš vidaus, sugriauti ją pačių lietuvių rankomis“.

Sugriauti mūsų pačių rankomis! Lietuvoje maždaug 6 proc. piliečių rusų tautybės. Per Seimo rinkimus trečdalis rinkėjų atiduoda balsus už sveltinčio atvykėlio „partiją“, kurios programoje vertybinės pilietinės ideologijos — ne kvapo! Vis dėlto Lietuvai suplanuotas staigus teisingumo pamatų griovimas sustabdytas. Kaip seksis likimo broliams ukrainiečiams, netrukus sužinosime. Beje, Gulago salyne lietuvių ir vakarų ukrainiečių diasporos buvo labiausiai vieningos, aktyvios sukilimų organizatorės ir dalyvės. Ši patirtis ir mūsų dienomis nepaprastai vertinga, pamokanti ir net įpareigojanti.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

## Turėtume būti atlaidesni

Daugelis žinome posakį: „Savame krašte pranašų nebūsi“. Galbūt dėl to ir lietuvių yra ypač neatlaidūs, kai Lietuvos vidaus ar užsienio politikoje pasirodo bet kokios painiavos, nesklandumai. Nors į panašius reiškinius gyvenamajame krašte tik ranka numojame, Lietuvai esame pernelyg neatlaidūs.

Jei palyginsime savo tautą su bet kuria buvusia sovietų okupuota valstybe, turėsime pripažinti, kad Lietuva nuo pat nepriklausomybės atkūrimo tvirtai žengia demokratijos keliu, daugeliu atvejų toli palikusi kitas bendro likimo valstybes, įskaitant net daug didesnę Lenkiją, visuomet turėjusią daugiau palankių reiškių užsienyje. Galbūt lygiagrečiai su Lietuva stovi tik kitos dvi Baltijos valstybės — Latvija ir Estija, retkarčiais pralenkiančios ar atsiliekantios nuo Lietuvos.

Kodėl Lietuvai buvo lengviau prisiderinti prie Vakarų Europos? Visų pirma dėl to, kad Lietuva visuomet save laikė vakarietiška, o ne rytietiška valstybe. Galime sakyti — net nuo Mindaugo laikų, kai jis ieškojo užuovėjos krikščioniškoje, vakarietiškoje Europoje. Nors lietuvių tauta nesibaidė slavų kultūros (daug ankstyvųjų šviesuolių mokslus baigė Maskvos, Kijevo ir kituose Rusijos universitetuose), bet jų imperialistinė politika Lietuvai buvo ir nepriimtina, ir pavojinga. Tad galime vertai didžiuotis, kad lietuvių amžių būvyje įstengė rusiškai (o vėliau sovietinei) traukai atsispirti.

Esame tikri, kad daug atsparumo „Rytų šauksmui“ po nepriklausomybės atkūrimo suteikė lietuviškoji diaspora, ypač gyvenanti JAV. Ir pagaliau tai, kad tauta išrinko vakarietį prezidentą, o karinėms pajėgoms pačiu kritiškiausiu pasirušio NATO narystei laikotarpiu vadovavo Amerikos lietuvis, gen. mjr. Jonas Kronkaitis. Niekas negalėtų paneigti, kad prezidento Adamkaus ir kariuomenės vado dėka Lietuvai ir vakarietiškias organizacijas įsijungti buvo daug lengviau.

Lietuva ne tik atėjo „gauti“: ji, pagal išgales, stengiasi būti naudinga, atiduoti priklausancią duoklę. Kaip visgi galime didžiuotis,

kad Lietuvos prezidentas kviečiamas į Ukrainą, kuri šiuo metu išgyvena vidaus politikos krizę. Kaip galime didžiuotis, kad tas pats prezidentas ir taip pat kitas žymus Lietuvos valstybininkas, atgimusios tautos vadas, prof. Vytautas Landsbergis yra užsienyje gerbiami, pripažįstami, laikomi lygiais su pačių didžiųjų valstybių vadais.

Mes dažnai kritikuojame Lietuvos žiniasklaidą, kalbame, kad ypač spauda yra labai šališka, nepaisanti pagrindinių žurnalistinių etikos taisyklių, peninti skaitytojus sielą nuodijantiomis informacijomis. Bet ir čia turbūt žiūrime tuo pačiu neatlaidžiu žvilgsniu. Iš esmės turėtume būti dėkingi, kad Lietuva nėra Rusija, Ukraina, Turkmenistanas, Baltarusija ar kuri kita buvusios sovietų imperijos pavergtų valstybių, kuriose žurnalistų profesija tebėra ypač pavojinga, net mirtina. Pagal š.m. lapkričio 28 d. „The New York Times“ dienraštį išspausdinto vedamojo („The Once and Future Soviet Press“) duomenis, tik trijose Baltijos valstybėse žiniasklaida naudojasi tikraja laisve. Kitose (ypač Rusijoje) spauda yra suvaržyta, pajungta valdžios tikslams ir propagandai, žurnalistai persekiojami už tiesą, atvirą žodį. Šiuos duomenis surinko „Committee to Protect Journalists“, kurio pirmininkė Ann Cooper tvirtina, kad 12-oje buvusių sovietinės imperijos sudėties respublikų žiniasklaida dar toli gražu nepasiekusi nepriklausomybės. Vien Rusijoje per pastaruosius 10 m. „dėl neišsiaiškintų aplinkybių“ mirtį sutiko 11 žurnalistų ir Kremliaus nepasirūpino, kad tos „aplinkybės“ būtų išsiaiškintos, o žudikai nubauti. Ukrainos Lvovo katalikiškojo universiteto studentai, kreipdamiesi į Vakarų pasaulio jaunimą, taip pat pabrėžia, kad žiniasklaida jų tėvynėje priklauso nuo valdžios, todėl joje tiesos žodžio neįmanoma rasti.

Negalime paneigti, kad Lietuvoje kai kuri spauda ir kita žiniasklaida turima laisvė piktąudžiauja, bet tai vis dėlto priimtinau, negu jos varžymas ar pajungimas valdžios, partijos, įtakingų asmenų tikslams.

## VASARA LIETUVOJE

JERONIMAS TAMKUTONIS

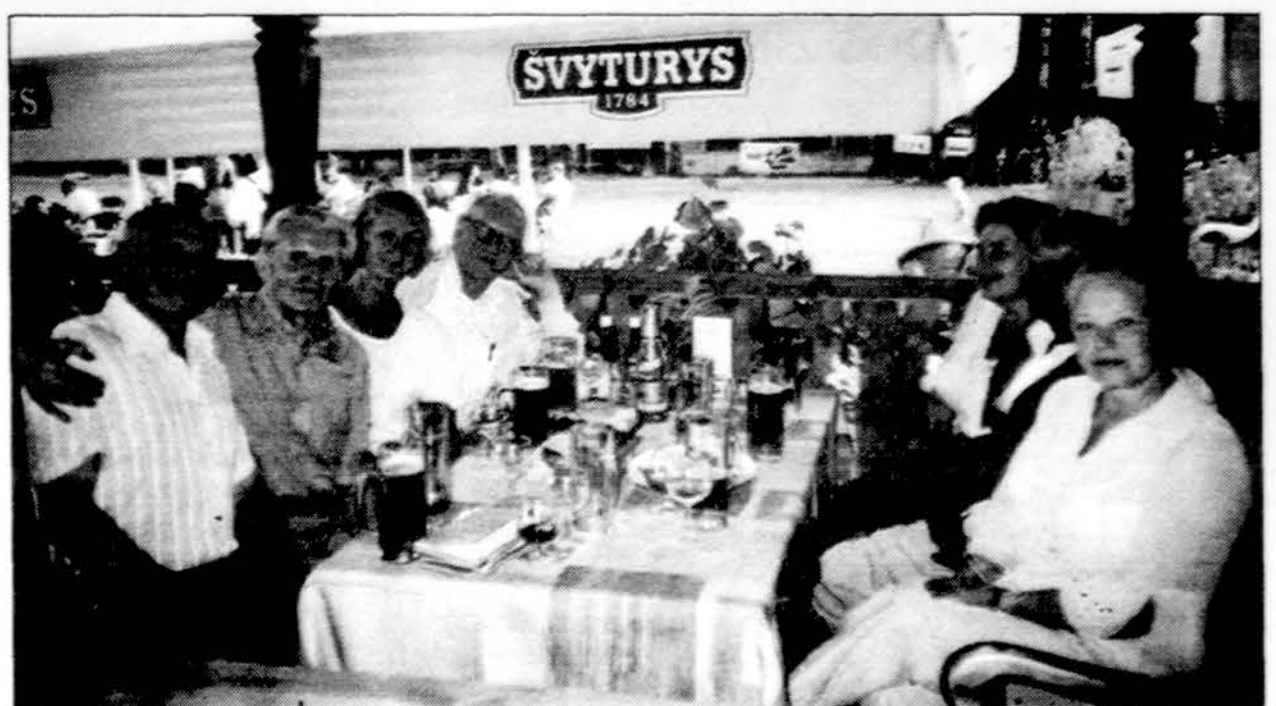
Nr.13

O ta sovietinė kultūra, nelyginant pasakų katę, gyvena devynis kartus. Ji reiškiasi rusiškų dainų, muzikos, spaudos ir TV laidų populiarumu. Aukštąjį mokslą baigę, vidurinės mokyklos asmenys, net atvykę į Ameriką, kartais tarp savęs kalbasi rusiškai ir skaito rusišką žurnalą bei laikraštį. Lietuvoje yra dar blogiau, nes Rusijos žvalgyba ir didžiosios imonės meta didelės pinigų sumas į „artimą užsienį“, norėdamos čia išlaikyti savo įtaką ar dalį rinkos.

Bekalbant apie dabartines Lietuvos problemas ir bėdas, kurios slepia visuomenę, reikia prisiminti, kad jos neatsirado per naktį ar per porą metų — jos susidėjo per praėjusius dešimtmecius ir jų išsprendimas — pašalinimas truks pat dešimtmečius. Besilankant Lietuvoje, kiekvienas atvykęs susiduria su žmonėmis, turinčiais skirtingas nuomones, o jeigu jis bus ilgesnį laiką ir kalbės su daugeliu žmonių, be abejo, sutiks ir tokių, turinčių į jo paties panašią nuomonę. Okupacijos metu kompartijos vykdyta „ideologinė kova“ prieš tautišumą, religiją, dorovę ir nepriklausomą galvą, persekiojant ir tremiant „liaudies priešus, bei auklėjant — ruošiant kompartijai kadrus. Lietuvos visuomenę nukėlė nuo sveiko proto ir elgesio pamatų. Kompartija dviejų kartų laikotarpiu atliko

išsamų darbą, pakeičiant gyventojų galvoseną. Nenuostabu, kad krašte nėra bendrų nuomonių net pagrindiniais klausimais, kaip krašto gynyba ir ryšiai su Rusija. Pagrindinės institucijos, kuriomis remiasi Vakarų valstybių visuomenė, kaip įtvirtinta teisėsauga, laisva, bet visuomenei atsakinga, žiniasklaida, nepriklausoma teisinė sistema ir tradicinių partijų veikla, kompartijos buvo išrautos iš šaknų. Nei viena šių institucijų per penkiolika Lietuvos nepriklausomybės metų dar nėra įsitvirtinusi savo veikloje — jos tik vadinamos egzistencija. Lietuvos visuomenė yra išsiblaškiusi ir pasimetusi — ji išgyvena perinamąjį laikotarpį. Čia nėra po Pirmo pasaulinio karo buvusios Lietuvos visuomenės, kuri nors materialiai karo nualinta, dvasiškai nebuvo sulaužyta. Dabar kiekvienas apsilankęs ar turistas Lietuvoje gali susidaryti bet kokią nuomonę apie krašto ekonominę ar politinę gyvenimą ir tą nuomonę pagrįsti pavyzdžiais. Tai iš dalies yra panašu į sovietmetį, kada, kai kurie asmenys atvykę iš užjūrio į Vilnių apsilankymui ir sutikę savo komunistuojančius gimines, kurie atvykę „tarybiškai“ apšviesdavo, grįžę namo girėdavo Lietuvai matytą pažangą ir gerovę.

Bus daugiau.



„Berniukai užėjo“ prie Kauno. Ketvirtas iš kairės yra šio straipsnio autorius.

## Nelikite abejingi Ukrainos likimui

Pastaroju metu iš įvairių visuomeninių organizacijų ir šaltinių Ukrainoje gauname daug informacijos apie įvykius su prašymu ją kuo plačiau paskleisti. Tai ir darau, pasitikėdamas gydančių viešumo poveikiu. Jei manysite, kad yra gera ir reikalinga, panaudokite šią medžiagą savo leidiniuose, paskleiskite Jums prieinamais informacijos kanalais.

**Kun. Robertas Grigas**  
Lietuvos „Caritas“ gen.  
direktorius

**Lvovo Katalikų universiteto studentų kreipimasis**

Šiuo laišku į jus kreipiasi Ukrainos katalikų universiteto (Lviv, Ukraina) studentai, norėdami atkreipti dėmesį į prezidento rinkimus Ukrainoje, vienoje didžiausių (deja, ne turinčių Europos šalių).

Šiuo metu pas mus vyksta tikra kova dėl demokratijos. Ukrainos žurnalistai dirba pastoviai spaudžiami. Vyriausybė kontroliuoja visas didžiausias masines informacijos priemones. Tie, kurie priešinosi korumpuotam politiniam režimui, daugelyje Ukrainos sričių yra persekiojami. Čia norėtume pateikti keletą šiurkštus rinkimų teisės pažeidimo pavyzdžių.

Buvo brutaliai mušami rinkimų stebėtojai nuo opozicijos. Tas pats atsitiko su studentų organizacijos „Pora“ vadovais ir jų šeimomis.

Vyriausybinių organizacijų darbuotojams visose Ukrainos srityse buvo grasinama, kad bus atleisti iš darbo, jei nerinks vyriausybės kandidato.

Šiuo metu dešimtys tūkstančių žmonių protestuoja gatvėse prieš rinkimų rezultatų falsifikavimą.

Beveik pusė milijono žmonių šiuo metu protestuoja sostinėje Kijevo pagrindinėje gatvėje. Yra suskaičiuoti 99,7 proc. balsų. Pagal Centrinės rinkimų komisijos versiją vyriausybės kandidatas Viktor Janukovič gavo 49,7 proc. balsų, o opozicijos kandidatas Viktor Juščenko — 46,7 proc. Tie rezultatai yra suklauti.

Mes prašome visus studentus paremti mus tiesios kovoje, būti ukrainiečių visuomenės ir teisingumo pusėje.

Mums yra labai svarbus jausmas, kad esame ne vieni, kad yra daug žmonių, kurie remia mūsų reikalavimus, gina mūsų tėvynę, kurioje iš vyriausybės kandidatų pusės yra niekinama mūsų laisvė ir demokratija.

Jūs galėtumėte paremti mus tokiais būdais:

1. Bendra malda, kad Dievas, teisingumo, tiesos ir meilės

Viešpats, mūsų Ukrainai padovanotų teisingumą ir padėtų išsaugoti rinkimų teisę.

2. Pagal galimybes šitą informaciją apie per II rinkimų ratą vykusias klastotes ir pažeidimus perduoti savo šalyse masinės informacijos priemonėms.

3. Jūsų šalies jaunų žmonių atsiliepimai ir mūsų laiška gali mums padėti kovoje už rinkimų laisvę.

4. Šios informacijos paskleidimas visiems pažįstamiems ir draugams.

Dėkojame už Jūsų paramą — kartu mes esame jėga, kurios niekas neįveiks.

Ukrainos katalikų universiteto Lvove studentai: „Student Unity Movement“, Ukrainian Catholic University, Vul. Ilariona Svetsitskoho, 17, Lviv, 79011, Ukraine, [tak@ucu.edu.ua](mailto:tak@ucu.edu.ua), [info@ucu.edu.ua](mailto:info@ucu.edu.ua)

## Paminėta Lietuvos karių diena

Lapkričio 23 d., LR ambasadoje Vašingtone paminėta Lietuvos karių diena ir Lietuvos Kariuomenės 86-erių metų sukaktis.

„Per neilgą 14 nepriklausomybės metų laikotarpį Lietuvos kariuomenė tapo pasirengusi apginti ne tik savo valstybę ir jos piliečius, bet ir prisidėti prie taikos ir pastovumo užtikrinimo karštuose pasaulio taškuose. Šiandien prisimename ir dėkojame Lietuvos

kariams, kurie, gindami Irako, Afganistano, Kosovo gyventojų laisvę, kartu gina ir Lietuvos laisvę, — ambasadoje surengto priėmimo metu kalbėjo ambasadorius Vygaudas Ušackas. — Beveik 100 Lietuvos karių Irake yra geriausias pavyzdys kaip neseniai iš autoritarinio valdymo išsivadavusi valstybė per trumpą laiką tapo demokratinė valstybe, ginančia laisvės ir žmogaus teisių idealus už savo regiono ribų“.

Susirinkusius svečius pasveikino Lietuvos gynybos atašė JAV pulkininkas Romualdas Petkevičius: „2004 metai yra istoriniai metai tiek Lietuvai, tiek ir Lietuvos kariuomenei. Lietuva pirmą kartą švenčia Karių dieną, būdama NATO — sėkmingiausios ir pajėgiausios istorijoje karinės organizacijos — nare. Narystė NATO yra šalies pripažinimas, tačiau kartu ir atsakomybė. Dalyvaudami tarptautinėse misijose, mūsų

kariai ne kartą įrodė, kad yra lygiavertiniai ir patikimi sąjungininkai“.

Ambasadoje Vašingtone Lietuvos karių ir kariuomenės 86-čio garbei surengto priėmimo metu buvo eksponuojama asmeninė Amerikos legiono lietuviško posto nario Henry Gaidis paroda „Lithuanian Militaria Heraldic“ — Lietuvos karių, tarnavusių įvairiose armijose, atributika.

K. Vaskaevičius



## XXI amžiuje žmonės gyvens lėkštėse

ANATOLIUS LAPINSKAS

Kas tai yra suomiški nameliai, visi daugmaž žino. Nameliai, kaip nameliai. Mediniai, surenkami, o apskritai — paprasti. Tačiau ne visi suomiški nameliai tokie. Prieš kelis dešimtmečius vienas suomių architektas suprojektavo namus, panašius į skraidančias lėkštes. Suomiški nameliai pradėjo skraidyti.

Galima būtų priminti, kad 1960-ųjų dešimtmecio metais žmonija dėl to kosmoso, kuriame jau pabuvojo pirmieji žmonės, tiesiog kraustėsi iš proto. Atrodė, kad nuo to momento prasidėjo rašytojų fantastų numatyta žmonijos kosminė ateitis.

Euforijos pagauti žmonės pradėjo manyti, kad visokios futuristinės naujovės tuoj įeis į kiekvieno žmogaus buitį. Jeigu vakar žmogus pakilo į kosmosą, tai šiandien pradės dirbti robotai, o rytoj iš garažų išvažiuos skraidantys automobiliai.

Naujamajam kosminiam pasauliui turėjo atitikti raketų išvaizdos transporto priemonės,

buitinė technika, o žmonės mintyse jau matavosi kosminių keliautojų uniformas. Suprantama, kad ir būstai negalėjo likti panašūs į staciakampes dėžutes. Reikėjo epochai atitinkančių namų. Ir jie atsirado.

### Skraidančių lėkščių formos namai

1968 m. suomių architektas Matti Suuronen išgarsino savo vardą, sukūręs „skraidančios lėkštės“ formos namą. Eliptiniai langai, paslaptinomis bangomis srovenančios interjero linijos, rato formos akiratis ir virtuvė, primenantis kosminio laivo komandinį pulką. Tarp kitko, durys į šią buveinę atsidarydavo panašiai kaip lėktuvo trapas — atsilenkdavo žemyn.

Šio statinio autorius atsižvelgė į to laikotarpio žmonių jausmus. Išorė ir interjeras kėlė sąsajas ne tik su raketomis, sraigtasparniais ar diržabliais, bet ir su ateivių iš kitų planetų laivais.

Daugybės pranešimų apie neatpažintus skraidančius objektus fone dėl greitų kon-

taktų su nežemiškais civilizacijomis tuo metu daugelis net neabejojo.

M. Suuronen nesistengė logiškai paaiškinti savo fantazijų. Dėl tokio namo patogumo ir racionalumo, palyginti su tradiciniu būstu — galima gerokai pasigincyti. Imkime, pavyzdžiui, baldus. Juk nepastatysi apskritame name žuolinės drabužių spintos. Tokioje erdvėje visą apstatymą reikėjo išradinėti iš naujo, beje, norint, kad daryti visi netrukų, priešingai, „kosminių“ dizainerių tais metais buvo kiek tik nori. Netgi ir Suomijoje.

Beje, iš pradžių architektas visiškai nebruko savo sąvokos, kaip naujos būsto formos — jis tikėjosi, kad ši konstrukcija bus naudojama, kaip, pvz., slidininkų namelis ar kas nors panašus.

Vėliau jo planai pasikeitė, ir šios neskraidančios lėkštės buvo pavadintos idealiais užmiestio nameliais, kur nedidelė šeima gali praleisti atostogas ar nors savaitgalį.

### Plastmasinis „Futuro“ turėjo užkariauti pasaulį

Projektas apaugo vis naujomis detalėmis ir gavo tinkamą pavadinimą „Futuro“. Dėl statybinės medžiagos pasirinkimo suomių svajotojas

galvos ilgai nesuko — prieš pat lėkštės „nusileidimą“ Suomijos Seinajoki vietovėje jis iš plastmasės pastatė aštuonių metrų skersmens grūdų saugyklos kupolą. Tą patį poliesterį jis pasirinko ir lėkštei. Juo labiau, kad ši medžiaga buvo gana pigi. M. Suuronen tikėjo: jo tvarinys bus prieinamas visiems planetos gyventojams, o tai reikšia — pakeis pasaulio vaizdą. Be to, jeigu būtumėte paklausę bet kurį to meto architektą: „Ar pakeis plastmasė banalų betoną?“, greičiausiai būtumėte išgirdę teigiamą atsakymą.

Galima prisiminti, kad ir automobilių konstruktoriai tuo metu visus tikino, kad tuojau visas mašinas pradės daryti iš plastmasės.

Tų laikų inžinieriai sukūrė nemažai tokių automobilių, tarp jų ir serijinių, tačiau pagrindinė jų gamybos tėkmė — „mainstream“ liko plieninė. Panašus likimas laukė ir Suuronen namo, tačiau tada jis su įkvėpimu raitojosi rankovės.

Taigi „lėkštė“ talpino 8 žmones ir turėjo 8 metrų skersmenį, tokį pat, kaip ir paminėtas kupolas. Namelio aukštis viršijo 4 metrus. Tai buvo gamykloje pagamintas namas ir dėl jo nepaprasto lengvumo jį galima buvo nuskraidinti netgi sraigtasparniu. Suomis išradėjas netgi galvojo apie „mobilų gyvenimą“ praktiką — savaitė čia, savaitė ten. Aptakus namas ant kojelų, architektų manymu, buvo puikus ir glotniai „išrašydavo“ ir nekalta gamtos peizažą.

### Lėkštės sudaužė naftos krizė

Rožinės Suuronen svajonės paskendo 1973 m. naftos krizės metu: plastmasės kainos švystelėjo aukštyn, ir „Futuro“ gamyba jau negalėjo būti prieinama.

Lyg ir buvo pastatyta 20 tokių namelių. Tačiau, pasivėlę internetu, tokių „Futuro“ galime rasti ir daugiau. Visus juos priskiria žinomajam suomių architektui. Sunku pasakyti, ar tai noras pritraukti turistus, ar tai yra įrodymas, kad jausmai, kuriais žmonės vado-

vavosi prieš 35 metus, niekur nedingo.

Suomijoje, JAV, Nyderlanduose liko po keleto tokių neįprastų suomių namelių egzempliorių. Vienas jų, stovintis San Diego apylinkėse 2001 metais buvo pateiktas interneto varžytinėms: visai neblogos išvaizdos būsto pradinė kaina buvo 25,000 dol.

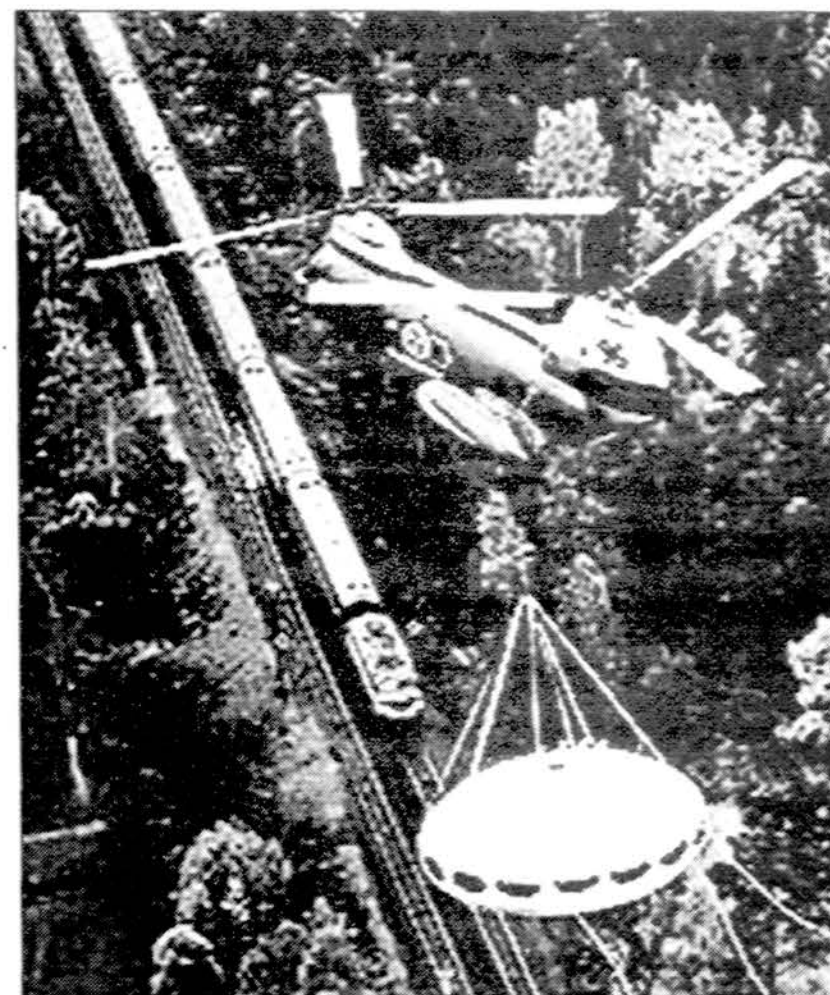
Tačiau kitam jo giminaičiui pasisekė mažiau. 2003 m. New Jersey valstijoje pasklido gandai apie rastas NSO namelių, per kelis dešimtmečius ne kartą keitus savininkus ir kraustęsis per visą Ameriką iš vienos vietos į kitą. Jis buvo apgailėtinas išvaizdos — išmušti stiklai, purvas ir tušti buteliai viduje, atsilupę dažai išorėje. Vaizdą papildė tradiciniai amerikietiški išpūsti — „graffiti“.

Laimei, suomių architektas kūriniui atsirado naujas šio simpatiško namelio šeimininkas Scott Gifford, kuris nutarė jį paversti suvenyru pardavimui.

Beje, šio egzemplioriaus istorija — greičiau, išimtis, primenantis apie nepavydėtą Suuronen idėjų likimą.

Tačiau prieš tai, kai 1960-ųjų romantiškos fantazijos užleido vietą šaltam 1970-ųjų išskaiciavimui, NSO — namai suspėjo iškristi toli už Suomijos ribų. Apvalūs nameliai tapo kavinėmis, motelių numeriais, parodų eksponatais. „Futuro“ sėkmingai perdavė savo laikmečio atmosferą, todėl ir nebuvo užmiršti. 1998 m. suomis Mika Taanila susuko dokumentinį filmą apie „Futuro“, kurį su pasisekimu parodė tarptautiniuose kino festivaliuose. Be to, pasauli apvažinėjo šių nepaprastų namelių fotografijų paroda.

Tai kaip čia išėjo, negi Suuronen neatspėjo ateities namų formos? Galbūt. Kita vertus, kas gali tvirtai pareikšti, kad ateitis, kokia ji buvo piešiama 1960-ųjų metais, jau prasidėjo?



Tai ne „skraidanti lėkštė“, o sraigtasparniu gabenamas „modernus“ namas.

## „Artuma“ minėjo 15-uosius savo gyvavimo metus

Mėnesinis žurnalas krikščioniškai šeimai „Artuma“ minėjo penkioliktuosius savo gyvavimo metus. Ta proga spalio 14 d. Šv. Pranciškaus Ksavero (Jėzuitų) bažnyčioje Kaune buvo aukojamos padėkos Mišios, giedoję sakralinės muzikos mokyklos choras „Pastoralė“ (vad. N. Jautakienė). Liturgijos šventimui vadovavo kun. Robertas Grigas, Lietuvos „Caritas“ direktorius.

Pamokslo metu kun. R. Grigas pasidžiaugė, jog gerokai išsivysčiusis su dabartinės žiniasklaidos grimasomis žurnalas „Artuma“ vis dėlto turi savo skaitytojų ratą, kurį jis palygino su evangeline mažąja kaimene. Sykiu jis drąsiai tiek žurnalo leidėjus, tiek ir skaitytojus „nesigėdyti ir nebijoti būti ta „mažąja kaimene“, nes būtent jai Jėzus pažadėjo visokeriopą dangiškojo Tėvo palaimą“. Jėzuitų namų salėje po to vykusioje agapėje arkivyskupas Sigitas Tamkevičius prisiminė ir jau kelis pas Viešpatį iškeičiusius leidinio bendradarbius bei padėkojo visiems — ir dabartiniais, ir buvusiems dar-

buotojams — už jų atsidavimą bei idealizmo kupiną darbą, be kurio, pasak ganytojo, žurnalas tikrai nebūtų išgyvenęs tų katalikiškai spaudai sunkių laikų. Lietuvos žurnalistų draugijos vadovai ta proga dabartinę mėnraščio vyriausiąją redaktorę Vandą Ibienską apdovanojo Garbės raštu.

1989 metų spalį — nepriklausomybės atgavimo aušroje — tik įsikūrusio pirmo katalikiško sambūrio „Caritas“ bei jo vadovės sesers Albinos Pajarskaitės iniciatyva pradėtas leisti žurnalas „Caritas“. 1997 m. pakeitęs pavadinimą, apipavidalinimą bei pasirinkęs savo adresatų krikščioniškąją šeimą, jis tapo „Artuma“. Jau dešimtmetį mėnraščiu vadovaujančios Vandos Ibienskos teigimu, žurnalas unikalus tuo, kad net ir šiais visuotinės „komercializacijos“ laikais jame nėra nei užsakomųjų straipsnių, nei smurto, nei keiksmazodžių, be ko, regis, jau retas leidinys Lietuvoje begali išgyventi.

Pasak V. Ibienskos, „Artuma“ dar būdinga ir tai, jog žurnalas turi labai platų nuolatinių

skaitytojų būrį: nuo studentijos bei jaunų šeimų iki pensininkų bei atokių provincijos miestelių gyventojų, nuo verslininkų iki nuteistųjų, nelinksmas dienas bei naktis leidžiančių įkalinimo įstaigose... „Būtent dėl to, — sakė „Artumos“ vyr. redaktorė, — idant žurnalas būtų įperkamas skaitytojui, jis tekainuoja juokingus šiais laikais da litus, ir nors kiekvienai metai, regis, jau mums paskutiniai, tačiau gerojo Dievo Apvaizda gelbėjo žurnalo gyvybę gerųjų žmonių, dažnai dvasininkų, o kartais tiesiog nežinomais norintų likti verslininkų, dėka“.

Žurnale yra medžiagos apie tikėjimą, Šv. Raštą, šeimos gyvenimo džiaugsmus bei rūpesčius, vaikų auklėjimą, gražų elgesį ir buities klausimus, sveikatos bei humoro skyreliai, čia skelbiami ir šviečiamieji religijotyro, istorijos bei meno tyros straipsniai. Kiekvieno numeryje taip pat esti ir patrauklus žinomo rašytojo apsakymas.

Bažnyčios žinios,  
2004 m. Nr. 20

sukaktyvinę programą. Norintieji parenti programas išlaikyti ar siųsti sveikinimus, prašome kreiptis pas Robert A. Martin, Jr., tel. 773-376-4779.

Lietuvos Vyčių choro  
žinios

Lietuvos Vyčių choras maloniai praneša, kad jau nuo sekmadienio, lapkričio 7 d., sugrįžo nepaillantis chorvedys muz. Faustas Strolia. Nuo 1960 iki 2001 m. muz. direktorius F. Strolia lydėjo Lietuvos Vyčių chorą. 2001 m. muz. F. Strolia išėjo pensijon, poilsui. Alma Prisaitienė perėmė jo muzikos pareigas. Po trejų metų, dėl asmeninių priežasčių, muz. Prisaitienė negali toliau vadovauti chorui. Linkime Almai geriausios sėkmės ateityje, ir gal kada nors vėl dirbsime kartu. Muz. F. Strolia sugrįžimas buvo pažymėtas sekmadienį, lapkričio 7 d., LV metiniame koncerte. Nuoširdžiai sveikiname Jūsų sugrįžimą!

Robert A. Martin, Jr.  
parengė  
Regina Juškaitė-Švobienė

## Geriausią kalėdinę dovaną DRAUGO prenumerata!

Kalėdų proga užsakykite DRAUGĄ savo draugams, vaikams, anūkams, giminėms ir pažįstamiems (pirmą kartą prenumeruojant tik \$65.00 metams JAV) Mes nusišime gražų pranešimą, kad Jūs užprenumeravote DRAUGĄ jų vardu.

Kalėdų  
proga  
užsakau  
DRAUGĄ

Siųskite:

Vardas, pavardė \_\_\_\_\_

Adresas \_\_\_\_\_

Miestas, valstija, zip code \_\_\_\_\_

Dovanoja:

Vardas, pavardė \_\_\_\_\_

Adresas \_\_\_\_\_

Miestas, valstija, zip code \_\_\_\_\_



Iš Lietuvos  
Vyčių veiklos

## VIDURIO AMERIKOS APYGARDOS ŽINUTĖS

L.V. Vidurio Amerikos  
apygardos susirinkimas

LV 16 kuopa globos atei-  
nantį apygardos suvažiavimą,  
kuris vyks šeštadienį, gruodžio  
11 d. Vidurio Amerikos apygardos  
ziemos sąskrydis ir Kalėdų  
švenčių pietūs bus „Seklyčioje“,  
2711 W. 71st Street, Chicago,  
IL 60629. Susirinkimo pradžia  
12 val. Po susirinkimo bus  
vaisės. Pietų kaina 12 dol. suau-  
gusiems, 6 dol. vaikams. Pra-  
šoma registruotis pas Diann  
Martin, tel. 773-376-4779, iki  
pirmadienio, gruodžio 6 d. Vai-  
šių metu vyks ir loterija, kurios  
pelnas bus skiriamas organi-  
zacijos padaliniui — Šv.  
Kazimiero gildijai. Šiuo laiku

gildijai trūksta lėšų, kad page-  
rinti popiežinę Šv. Kazimiero  
lietuvių kolegiją.

Pagerbs garbės konsulą  
Čikagoje Vaclovą Kleizą

LV Vidurio Amerikos apy-  
gardos valdyba ir nariai maloni-  
ai praneša, kad LR garbės  
konsului Čikagoje Vaclovui  
Kleizai bus įteiktas 2005 m.  
žymio 45-ame metiniame Pri-  
siminimų pokilyje. Apdovano-  
jimas vyks sekmadienį, vasario  
6 d. Chateau BuShe, 111 Street  
Alsip, IL. Bilietų kaina — 45  
dol. asmeniui ir galima įsigyti  
pas apygardos narius ar skam-  
binti Diann Martin, tel. 773-  
376-4779. Taip pat ruošama

## SKELBIMAI

### SIŪLO DARBĄ

ADVOKATO OFISAS IEŠKO ŽMOGAUS,  
turinčio patirties nekilnojamo turto  
srityje, gerai kalbančio angliskai ir  
lietuviškai, dirbančio kompiuteriu ir  
galinčio legaliai dirbti šalyje.  
Tel. 773-284-0100.

HELP WANTED!  
-NO EXPERIENCE NEEDED-  
-WE WILL TRAIN-  
\* FULL TIME WORK  
\* \$400-\$650 PER WEEK TO START  
-CALL TODAY! START TOMORROW  
847-671-6968.

### „DRAUGAS“ IEŠKO

SAVANORIŲ - TELEMARKETING.  
Jei galite ir turite norą, mums  
reikia telefonistu - savanorių.  
Galite skambinti iš namų arba iš  
„Draugo“ raštinės. Skambinkite  
Valentinui tel. 773-585-9500.

Darbai reikalingi dažytojai,  
staliai su darbo patirtimi.  
Būtinai turėti mašiną.  
Pageidautina,  
kad kalbėtų rusiškai.  
Tel. 847-980-7887.

### PASLAUGOS

STATE FARM  
INSURANCE  
AUTOMOBILIO,  
NAMŲ, SVEIKATOS IR  
GYVYBĖS DRAUDIMAS  
Agentas Frank Zopolis (verslė 49 metų)  
Off. Mgr. Aukstė S. Kane,  
Vilma Jarulienė,  
Virginija Smukaitienė  
kalba lietuviškai.  
FRANK ZAPOLIS  
3208 1/2 West 95th St.,  
Evergreen Park, IL 60805  
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STATYBOS,  
REMONTŲ  
DARBAI  
ZIL  
CONSTRUCT  
ON  
Work: 312-388-8088;  
815-272-5193  
Contractor Cell/fax: 815-744-  
5360; 773-581-5920  
Žilvinas Vencius  
Albert Selevi www.zilconstruction.com

AGS Šildymas  
Saldymas  
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629  
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas  
— Licensed — Bonded — Insured  
24 val per parą  
7 dienas per savaitę  
773-778-4007  
773-531-1833

NEKILNOJAMASIS TURITAS  
VIDA M.  
SAKEVICIUS  
Real Estate Consultant  
Nekilnojamojo turto  
pirkimas, pardavimas  
708-889-2148

„DRAUGO“ SKELBIMŲ  
SKYRIUS  
TEL. 773-585-9500

### ISNUOMOJA

Išnuomojamas modernus  
2 mieg. butas naujame name  
su visais baldais ar be, antrame  
aukšte. Už Kedzie Ave. ir  
66 Pl. Tel. 708-656-6599.

Woodridge išnuomojami  
1-2 mieg. naujai suremontuoti  
butai. 1 mieg. — \$620-\$650;  
2 mieg. — \$710-\$750.  
Tel. 630-910-0644, Jana.

## KALĖDINIAI SIUNTINIAI LĖKTUVU



PASKUTINIS ŠANSAS!

PRIIMAMI IKI GRUODŽIO 2 DIENOS

ATLANTIC  
Express Corp.

Mūsų atstovai:

Los Angeles 334 E. Santa Anita, Tel:818-842-1719, Tel:818-731-9777  
Bravo Coffee 238 Main Str, LEMONT, IL 60439, Tel:630-257-3300  
Kalya Corp. 338 S. Rohlwing Road, PALATINE, IL 60067, Tel:847-776-7766

TEL: 1-800-775-SEND

Mūsų įstaigos:

2719 W 71 Str, CHICAGO, IL 60629, Tel:773-434-7919  
8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455, Tel:708-599-9680  
Dirbame: Pirm-Penk 8 a.m.-6p.m., Treč iki 7 p.m., Šešt. nuo 8 a.m.-3 p.m.





## Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

### EUROPA

#### KIJEVAS

Ukrainos parlamentas trečiadienį nubalsavo atleisti Viktor Janukovič vyriausybę, kad būtų lengviau spresti daugiau kaip savaitę trunkančią politinę krizę dėl ginčijamų prezidento rinkimų. Opozicija, kuri reikalauja atsaukti Centrinės rinkimų komisijos sprendimą paskelbti V. Janukovič lapkričio 21 d. įvykusio prezidento rinkimų nugalėtoju, sakė, kad Rados posėdis trečiadienį — paskutinė galimybė sureguliuoti valdžios krizę politiniu keliu. Parlamentas taip pat nubalsavo suformuoti laikinąją nacionalinio pasitikėjimo vyriausybę. Mitingo dalyviai Kijevo centre neslėpė savo džiaugsmo, kai sužinojo Rados sprendimą — žmonės dainavo dainas, šoko ir apsikabinami sveikino vienas kitą.

Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma kategoriškai nepriėmė siūlymų surengti pakartotinį šalies prezidento rinkimų antrąjį ratą, kurio reikalauja opozicija, ir pavadino jį nekonstituciniu. „Kur pasaulyje yra trečiasis rinkimų ratas? Perbalsavimas — tai farsas. Aš jo kitaip negaliu suprasti ir aš jam niekada nepritarsiu, nes tai prieštarauja Konstitucijai“, sakė L. Kučma. Pasak jo, ministras pirmininkas Viktor Janukovič neketina dalyvauti tokia perbalsavime. Daugelis politikų, tarp jų Dūmos pirmininkas Vladimiras Lytvynas, sakė, kad teisinės išeities iš situacijos, kai per rinkimus šalis suskilo į dvi dalis, nėra, ir būtina priimti politinį sprendimą, net jeigu jis ne visiškai atitiktų galiojančius įstatymus.

#### BELGRADAS

Belgrado gatvėse antradienio popietę nežinomo vyriško vairuojamas automobilis kelis kartus bandė taranuoti provokatoriškojo Serbijos prezidento Boris Tadić limuziną. Opozicinei Demokratų partijai vadovaujantis B. Tadić per įvykį ne nukentėjo. Pranešimų apie panaudotus šaunamuosius ginklus negauta. Policijai kol kas nepavyko sulaukti pažeidėjo.

#### BUKAREŠTAS

Kadenciją baigiantis Rumunijos socialdemokratų premjeras Adrian Nastase per pirmąjį prezidento rinkimų ratą gavo daugiausiai — 40,94 proc. balsų, rodo trečiadienį paskelbti galutiniai rezultatai. Už centro dešiniųjų opozicijos kandidatą Traian Basescu sekmadienį balsavo 33,92 proc. šia teise pasinaudojusį rinkėjų. A. Nastase ir T. Basescu dabar varžysis per antrąjį rinkimų ratą gruodžio 12 dieną. Rinkimų komisija antradienį atmetė T. Basescu susijungimo reikalavimą dėl įtariamo sukčiavimo skaičiuojant balsus panaikinti visuotinių rinkimų rezultatus.

#### JAV

#### WASHINGTON

Draudimo milžinė „American International Group“ (AIG) sutiko sumokėti 126 mln. JAV dolerių kaltinimams sukčiavimu sureguliuoti. Draudimo ir finansinių paslaugų bendrovė sumokės 80 mln. JAV dolerių baudą ir 46 mln. JAV dolerių kompensaciją, patvirtino JAV vertybinių popierių ir biržų komisija (SEC). SEC ir JAV Teisingumo departamentas nagrinėjo AIG veiklą, finansiją su rinkoje siūloma finansine schema, kuri leido sukurti specialios paskirties įmonę, pašalinančią nuostolius antrinės įmonės iš bendrovės balanso. SEC teigimu, AIG sudarė sandorį pagal tokią schemą su mažiausiai viena bendrove, „The PNC Financial Services Group, Inc.“.

#### KANADA

#### OTTAWA

JAV prezidentas George W. Bush antradienį paragino greitai ir taikiai išspręsti Ukrainos rinkimų krizę ir rasti tokį sprendimą, kuris atspindėtų ukrainiečių liaudies valią. „Labai svarbu, kad ten neprasi-

dėtų smurtas, ir labai svarbu, kad tautos valia būtų išgirsta“, sakė jis per spaudos konferenciją, kurioje dalyvavo ir Kanados premjeras Paul Martin. Kanados ministras pirmininkas savo ruožtu sakė: „Demokratijos esmė ta, kad rinkimai būtų laisvi, atviri ir skaidrūs ir kad jie būtų tokie, kuriais visa tauta ateityje galėtų pasitikėti“. Jis pridūrė, kad rinkimų Ukrainoje neturi veikti išorės įtaka, „įskaitant Rusiją“.

#### AZIJA

#### MANILA

Filipinų šiaurės rytuose dėl žemės nuosilaužų ir potvynių žuvo mažiausiai 403 žmonės, o dar 156 šiuo metu laikomi dingusiais, trečiadienį paskelbė vyriausybė. Labiausiai nukentėjusiose pakrantės miestuose žuvo 364 ir dingo dar 139 žmonės, pranešė Maniloje įsikūrus civilinės gynybos biuras. Kitur pagrindinėje Luzon saloje žuvo mažiausiai 39 žmonės, o dar 17 dingo.

#### TOKYO

Japonija trečiadienį pareiškė, kad visos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos narės turi būti lygios ir turėti veto teisę, kai bus pakeista šios institucijos struktūra. Aukšto lygio pareigūnų grupė, kurią paskyrė JT generalinis sekretorius Kofi Annan parengti rekomendacijas, kaip sustiprinti Jungtines Tautas, pasiūlė du Saugumo Tarybos reformos modelius. Vienas iš jų numato išplėsti ją, priėmus šešias naujas nuolatines nares, kurioms nebus suteikta veto teisė.

#### ARTIMIEJI RYTAI

#### ABU DHABI

Viena Irako grupuotė trečiadienį pranešė nužudžiusi tris irakiečius, dirbusius JAV jūrų pestininkams. „Sunos ansarių armija“ savo tinklalapyje teigė nušovusi tris vyrus, kurie perveždavo prekes į vieną JAV bazę. Grupuočių pateikė jų tapatybės kortelių kopijas. Grupuočių teigė šiuos irakiečius pagrobusi tuo metu, kai jie važiuojo į bazę Ramadi, esančiame į vakarus nuo Bagdado.

vilegija už 75 mln. JAV dolerių išpirkti beveik dešimtadienį „Mažeikių naftos“ akcijų, leidžiant naują akcijų emisiją. Tokiu atveju „Jukos“ nuosavybės dalis „Mažeikių naftoje“ padidėtų nuo 53,7 iki 63,4 procento. Vėliau „Jukos“ kreipėsi į Vyriausybę ir paprašė 4 mėnesiams atidėti akcijų išpirkimo procedūrą, kaip namą, dėl finansinių nemalonių.

sumažėjo 625-iomis šeimomis bei 734-iais jose augančiais vaikais.

Rinkinyje „Lietuvos vaikai“ apžvelgiama ir vaikų švietimo situacija: statistika rodo, jog mokinių skaičius bendrojo lavinimo mokyklose mažėja.

Vis daugiau vidurinių išsilavinimą įgijusių moksleivių tęsia mokslus toliau.

Besimokančio jaunimo skaičius 2003-2004 metais mokslo išaugo iki 810,000 ir buvo pats didžiausias per pastarąjį dešimtmetį.

paskatino Palangos tarybai atsiųstas Sąjūdžio tarybos narių ir kontrolierių raštas.

Netekęs mero posto politikas pareiškė ketinąs vykti į Dubliną. Anot mero, Airijoje visi lietuviai randa darbą ir laimę.

## BUVOM JAUNI, DRAŠŪS...

Povilo Vaičekausko, buvusio Lietuvos partizano, kalba, pasakyta Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, Chicago IL, lapkričio 20 d. atidarant parodą „Karas po karo“, pažymint 60 metų sukaktį nuo partizaninio pasipriešinimo Lietuvoje 1944–1953 m.

Norėtusi daug ką pasakyti, papasakoti, bet trumpu žodžiu pristatant parodą, tai neįmanoma, todėl atkreipiu dėmesį tik į keletą būdingesnių momentų. Taip, man teko dalyvauti Lietuvos ginkluotame pasipriešinime sovietams 1944–1946 metais Skapiškio-Kupiškio partizanų būriose slapyvardžiu „Klevas“. Iš mūsų, apie 40 partizanų būrio, po 1990 m. Kovo 11 d. lankantis Lietuvoje, tesutikau tik trejetą gyvųjų. Žuvo būrio vadas, atsargos leitenantas „Ažuolas“, buvęs mokytojas „Kazkur nuo Ukmergės“ — dėl suprantamų priežasčių pavardžių stengėmės nežinoti. Žuvę viršilos Eglė, Kaladė, Grigonis, toliau Uosis, Beržas, Žilvitis, Karklas, Šermukšnis, — tai vis miško medžių vardai, todėl iš pradžių daugelis mus ir vadino miškiniais, nes ir gyvenom Lietuvos miškuose. Turėjome ir keletą kitokių slapyvardžių. Prisimenu: Vlasovą, Grenadierį, Barzdą, Šarūną, Aleksą, Vincuką, Mikele, turėjome net Puškiną, kitų nebeprisimenu, išdilo iš atminties. Mūsų veikimo vieta — dabartinis „Algimanto“ apygarda, miškai, prieinantis prie Šimonių girių, Biržų girios, Skapagiris, Turniškis ir kiti. Mūsų ryšininkės, tai daugiausia partizanų seserys: Julė, Akvilė, Gegutė, Valdė, Emilija, Milė ir kitos. Mūsų amžiaus vidurkis 18, 19, 20 metų, kiti vyresni.

Buvom jauni, drąsūs ir nieko nebijojom. Paskelbus sovietų statytiniam majorui Sobliui mobilizaciją į Raudonąją armiją, sakydavom „vokiečiai mūsų nesutvarkė, o ruskiai mat sutvarkys“. 1946 metais buvo mūsų pasipriešinimo apogėjus, tada patyrėme daugiausia au-

kų. KGB archyvų duomenimis, tuo laikotarpiu žuvo arti 13,000, nes ir sovietai buvo sutraukę apie 60,000 kareivių, 10 divizijų. Tolesnė ginkluota masinė kova tapo neįmanoma, vadai leido, kas gali, išgyti dokumentus, legalizuotis. Mano ryšininkės Genės brolis partorgas mane priregistravo ir tuoj pat išregistravo, tas sudarė galimybę išnykti iš KGB aki-raščio, išdarbinti Rokiškio tarybinio ūkio — sovchozo skyriaus buhalterius. Palaikiau ryšius su likusiaisia draugais iki 1950 metų, kol galų gale viena iš pasaulyje tobuliausių sekimo organizacijų, KGB, mane su-sekė, areštavo, atvedė į savo garsiausios rūmos Vilniuje, Gedimino gatvėje. Ten gyvas išsilaikiau 9 mėnesius, tardomas ir kankinamas, vos per plauką Aukščiausiojo valia išvengiau budelio Dalgirevo kulkos ir pakaušį ir Tusklovų dvaro duobės; iš Maskvos Ypatingojo teismo Lukiškio kalėjime sulaukiau pranešimo, kad už „atgailą“ reikės praleisti 25 metus Sibiro darbo lageriuose, kol pasitaisysiu. Per Leningrado kalėjimą atvežė į Vorkutą. Toliau laukė vergiškas darbas anglies kasyklose, varginga kalinio dalia. Po Stalino mirties teko dalyvauti kalinių sukilimuose — streikuose. Čia aktyviausi buvo lietuviai ir vakarų ukrainiečiai. Pradėjus klibėti sovietų imperijos pamatams, 1956 metų antrame pusmetyje daug mūsų Chruščiovo paleido.

Mūsų Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio ženklą, Vyčio Kryžį su Gedimino stulpais, apjuostą ažuolo vainiku, oficialiai turi dar 344 asmenys visoj Lietuvoje, bet mirusių turime jau 131 ir jų kasdien vis daugėja. Iš 9 partizanų apygardų gyvų daugiausia li-kė: Tauro, Dainavos, Kestučio apygardose. Laisvės Kovų dalyvių-ryšininkų šiandieną oficialiai sąrašuose gyvų turime dar 220. Iš tikrųjų jų yra žymiai daugiau, jų pripažinimo laukia dar nemaža eilė.



DRAUGAS, 2004 m. gruodžio 2 d., ketvirtadienis

5

Brangiai

## A + A ADELEI SMILGEVIČIŪTEI VERBICKIENEI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškiamė dukrai DALLAI ANCEVIČIENEI, žentui ALGIUI; anūkams GINTARUI, LYANAI KUBILIENEI su vyru ANDRIUM ir šeima, SIGITUI su žmona KAREN ir šeima, DAINAI MATUSAITIENEI su vyru TOMU ir šeima; broliui ALEKSUI SMILGAI.

Karolina Kubilienė  
Monika Povilaitienė  
Ramunė Kubiliūtė  
Vitas ir Audra Dauliai su šeima  
Tomas Kubilius

Sovietų Sąjunga iš tikrųjų buvo blogio imperija, kaip ją įvardijo prez. Reagan. Žvelgiu į mūsų pasipriešinimą iš giliausių priežasčių — Gėrio ir Blogio kovos panoramos. Beveik 100 proc. visi partizanai ir partizanės buvo pakrikęti Lietuvos bažnyčiose, taigi Kristaus Bažnyčios nariai, mistinio Kristaus Kūno nariai. Daugelis „judų“ išduoti, buvo mušami, badomi, įvairiai kankinami, tampomi po sovietinius teismus, čekistinių „pilotų“ plakdinami, pagaliau nuteisiami mirti, sušaudomi, numetami iš miestelių aikščių grindinio pasityčiojimui, netgi nukryžiuoti lavonai prikalmi ant klijavimo durų. Vienu žodžiu, vaizdai buvo žiaurumu priemenantys neseniai patvėję Mel Gibson filmą „The Passion of the Christ“.

Tai buvo kova su šėtonu. Todėl amžina atils mūsų sesėms ir broliams, nukankintiems ir žuvusiems už Dievą, tėvynės laisvę ir artimuosius. Jie visi palaiminti, nes buvo persekiojami dėl teisybės, jiems šviečia Amžinoji Šviesa. Tai buvo Lietuvos krikščioniškos kultūros konfrontacija su rusiškuoju ateistiniu-materialistiniu komunizmu. Mūsų tikslas buvo ir yra 1918 m. atkurta, 1941 m. bandyta tęsti, laisva demokratinė Lietuvos Respublika. Mus palaikė tautos daug-

ma. Atrama buvo Lietuvos kaimas, laukai ir miškai, palaikė Amerikos lietuviai, bet praktiškai buvom vieni vieni, niekas netiekė ginklų, reikėjo patiems susirasti, ar atimti iš priešo. Partizanų kraujo auka, lyg kokia nemirštanti laisvės sėkla, sėta per visus 50 okupacijos metus, sudugo ir tapo 1990 m. Kovo 11-ąja. Tikiu, kad blogis, su kuriuo susidūrėm ir kovojom, buvo daug didesnis negu mūsų ginkluotame pasipriešinime ir tos kovos minusai. Tas šiandieną visiškai pasitvirtino ir aikšta: neįsivaizduoju, kaip būtų išsivysdavo, jei esam Europos Sąjungoje ir NATO. Europos tikimės, kad prezidento George W. Bush Vilniuje pasakytų žodžiai: „Kas bus Lietuvos priešas, tas bus ir Amerikos priešas“, mažiausiai bent 4 metus nebus tušti.

Lietuvos partizanai ir jų bendražygiai buvo ir bus nepataisomai optimistai — nėra to blogo, kas neišeitų į gera. Todėl kviečiu atidžiau įsisiųsti į šios parodos eksponatus, nuotraukas, partizanų veidus. Tauta, kuri nežino praeities — neturi ir ateivės.

## NUKALTI SIDABRINIAI IR AUKSINIAI MEDALIKĖLIAI

Vilniaus arkikatedros užsakyta pagaminti sidabriniai ir auksiniai medalikėliai su šv. Kazimiero atvaizdu tikintiesiems priims sekmadienį pasibaigusius jubiliejinus Lietuvos globėjo metus.

400-ųjų karaliaus paskelbimo šventuoju metinių proga pagrindinė Lietuvos šventovė pirmą kartą išleido paveikslą, kuriame vaizduojamas tri-rankis šv. Kazimieras, atvirukus.

Pasak Vilniaus arkikatedros bazilikos administratoriaus Ricardo Doveikos, sidabrinio „drabužio“ dengiamas tri-rankio šv. Kazimiero paveikslas puošia jo vardo koplyčią ir sidabrinį karštą arkikatedroje.

Menotyrininkės Sigitos Maslauskaitės teigimu, šv. Kazimieras su trimis rankomis, laikantiomis lelijas, vaizduojamas vieninteliame arkikatedros paveiksle. Pasakojama, jog kartą trečiąją šventojo ranką buvo mėginta užtapyti, tačiau nesėkmingai — po kiek laiko ji vėl išlindo. „Rytų tradicijos aiškinimu, šventojo vaizdavimas su trimis rankomis pabrėžia ypatingą jo dosnumą.

Su trimis rankomis kai kuriose ikonose vaizduojama ir Dievo Motina“, — pabrėžė meno-tyrininkė.

Jubiliejiniais šv. Kazimiero metams atminti pagamintų, į atlapą įsegamų, medalikėlių tikintieji gali išgyti arkikatedroje. Artimiausiu metu bažnyčios užsakyta bus pradėti gaminti ir pakabinami auksiniai, sidabriniai bei paprasto metalo jubiliejiniai medalikėliai su Lietuvos globėjo atvaizdu.

(Elta)



### „Jukos“ negali atidėti „Mažeikių naftos“ akcijų išpirkimo

#### Atkelta iš 1 psl.

Pasak spaudos, valdžios netenkina ir tai, jog platinant „Mažeikių naftos“ akcijų emisiją „Jukos“ už akciją mokėtų tik apie 1 litą.

„Dabar lauksime Jukos at-sakymo“, po Vyriausybės posėdžio sakė ūkio viceministras Nerijus Eidukevičius.

Pasak jo, jei „Jukos“ nepasinaudos pirmąja privilegija, ji

negalės pasinaudoti ir antrosios privilegijos teise.

Atsakymo iš nemalonių su Rusijos valdžia turinčio bankrutuojančio Rusijos naftos grunto tikimasi sulaukti per kelias savaites.

Spalio pabaigoje suejus sutartyje su Vyriausybe numatytam terminui, „Jukos“ valdoma bendrovė „Jukos Finance“ pa-prašė leisti jai pasinaudoti pri-

### Lietuvoje daugėja nesantuokoje gimusių vaikų

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) — Vis daugiau Lietuvos vaikų gimsta santuokos neįregistravusiems tėvams, rodo statistika.

Lietuvos statistikos departamento parengto kasmėtinio statistikos rinkinio „Lietuvos vaikai“ duomenimis, nuo 2000 m. per trejus metus nesantuokoje gimusių vaikų skaičius padidėjo 7 proc. — 2003 metais jis siekė 30 proc.

Tuo tarpu 1990 metais santuokos neįregistravusiems tėvams gimė tik 7 proc. visų vai-

kų. Viena skaudžiausių problemų — socialinės rizikos šeimoms, tačiau jų Lietuvoje nuo 2003 metų mažėja — šį teigiamą pokytį Socialinės apsaugos ir dar-bų ministerija (SADM) sieja su besiplečiančiais ir veiksmingiau dirbančiais vaikų dienos centrais.

SADM atliktos analizės duomenimis, iki 2002 metų socialinės rizikos šeimų skaičius kasmėtinai augo, teigiamas pokytis pastebėtas 2003 m., kuomet socialinės rizikos šeimų skaičius

gos miesto tarybos posėdžio darbotvarkė gali būti įtrauktas klausimas dėl mero konservatoriaus Prano Žeimio atsistatydinimo.

Jis tikino, kad parašyti atsistatydinimo pareiškimą ji

### Netekęs posto Palangos meras žada kraustyti į Dubliną

Vilnius, gruodžio 1 d. (BNS) — Išgirdęs apie kylantį maistą miesto taryboje, Palangos meras Pranas Žeimis nutarė trauktis iš posto.

„Lietuvos žinių“ teigimu, į ketvirtadienį rengiamo Palan-



## ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

**GRUODŽIO 19 D.**, Čikagos apylinkės moksleiviai ruošia savo tradicines Ateitininkų Kučias Jaunimo centre.

Lemonte. Vietos ribotos. Daugiau informacijos tel. 708-352-2664, Gintaras Aukštuolis.

**ŠV. KAZIMIERO KONGREGACIJOS** seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos išteigėja motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus šį šeštadienį, gruodžio 4 d., 9:30 v.r. seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kunigas Paul C. Burak, klebonas Our Lady of the Ridge parapijos, Chicago Ridge. Prašome dalyvauti.

**LIETUVIŲ VERSLO TARYBA** kviečia narius, jų šeimas bei visuomenę į Kalėdų vakaronę, penktadienį, gruodžio 10 d., 7:30 v.r. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje. Jūsų laukia gardus maistas, linksma muzika ir smagus pabėdavimas su bičiuliais ir bendraminčiais. Veiks baras. Per trumpą programą skaitytojai turės progą išgirsti vėliausias žinias apie Lietuvos ekonomiką. Dėl informacijos ir vietų rezervacijos skambinkite Andrei Biskis, tel. 312-337-6293, arba rašykite e-paštu: indrele@voyager.net.

**DARIAUS POLIKAIČIO VAIKŲ CHORAS** „Vyturys“ dalyvaus Pal. Jurgio Matulio misijos choro kalėdiname koncerte, įvyksiančiame gruodžio 12 d., sekmadienį, 1:30 v.p.p. misijos bažnyčioje. Tuojau po pamaldų bus pietūs, o po to koncertas. Bilietus pietums ir koncertui galima išgityti bažnyčios vestibiulyje prieš pamaldas ir po pamaldų bei užsisakyti pas Romą Stropų tel. 815-836-1845.

**ČIKAGOS JAUNIMO CENTRO** Čiurlonio galerijoje atidaroma nauja paroda „Kalėdų puota“. Tautodailininkė iš Lietuvos Agnietė Sigutė Selevičienė demonstruos savo sukurtas leles. Visus kviečiame pasižiūrėti lėlių kalėdinės puotos bei susitikti su jų autore Agniete Sigute Selevičiene. Parodos atidarymas gruodžio 10 d., 7:30 v.v.

**VISUS KVIEČIAME** į kalėdinę mugę, kuri įvyks gruodžio 4-5 dienomis, nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p. Pasaulio lietuvių centre, kur jūsų lauks muginukai, šiaudinukai ir daug visokių saldumynų. Norintiems užsisakyti stalus, skambinti Aldonai Palekšienei, tel. 708-448-7436.

**ŠVČ. M. MARIJOS NEKALTO** Prasidėjimo parapijoje gruodžio 5 d., tuoj po šv. Mišių bus susitikimas su teisės advokatu. Galėsite klausyti jums rūpimų klausimų. Kava ir vaisės nemokamai, visi laukiami.

**TRADICINĖS SKAUTŲ KŪČIOS** įvyks penktadienį, gruodžio 10 d., Pasaulio lietuvių centre,

### IEŠKO GIMINIŲ

Ieškau pusbrolių Navickų Antano ir Bronislovo, pusseserės Bendoraitienės Adelės ir jos dukros Joyce. Anksčiau gyveno Cicero. Ką nors žinančius prašau skambinti tel. 708-579-1699.

Ieškome Mykoloičio Stasio, kurio sūnus yra chirurgas Mykolas Aigis arba jo giminių Amerikoje. Tel. 773-581-2455, Laura.

### Skelbimai

**Namams pirkti paskolas** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priinama nuosimėnais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

**Tai - Jūsų laikraštis**  
**DRAUGAS**  
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

## Čikagos Jaunimo centras

Atrodo, kad daug yra norinčių pasinaudoti Jaunimo centru vardu. Šis, jaunystę primenantis išsireiškimas, nevieną žavi.

Šiuo, jaunystę primenantį vardu, Čikagos priemiestyje žadama statyti naujus jaunimo rūmus, kurie bus naudojami jaunimo. Čikagoje esantis Jaunimo centras jau gyvuoja beveik 50 metų. Šis centras pergyveno žydėjimo ir merdėjimo laikus. Šitokie pasikeitimai įvyksta tik keičiantis visuomenei ilgų metų laikotarpyje. Statytojai pasensta, o buvę jaunuoliai, suaugę ir išsiskleidę sparnus išskrenda į gyvenimą, ieškodami žalesnių laukų naujo lizdo kurimui.

Šiuo metu Čikagoje esantis Jaunimo centras vėl atgijo dėka „trečiosios bangos“ tautiečių, kurie atveža savo vaikus į lietuviškas mokyklas ir ruošia įvairius pasisvečiavimus. Vyks ta ir kultūriniai renginiai.

Darosi liudna išgirdus neigiamą atsiliepimą iš buvusių šio centro lankytojų, jog čia yra nesaugu. Gyvenant 7 mln. gyventojų rajone ir daugelyje skirtingų tautybių, gali pasitaikyti nemalonių visose

vietovėse, bet tas neturėtų trukdyti bendradarbiavimui.

Čikagos Jaunimo centro vadovybė, kas metai suruošia pasisvečiavimą su rėmėjais ir lankytojais. Šiais metais pasisvečiavimas įvyks gruodžio 5 dieną, 3 val. p.p. Šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje, o 4 val. p.p. akademija ir pasisvečiavimas. Kviečiame lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti ir savo apsilankymu paremti Jaunimo centro veiklą.

Kaip jau buvo minėta, laiko tėkmė keičia ir šio centro darbuotojus. Prisimenam ilgametę direktorę Salomę Endrijonienę, idėjusią daug valandų šio centro tvarkymui. Jos vyras Viktoras buvo šių pastatų nuolatinis lankytojas ir rėmėjas. Prieš kelis mėnesius Pasaulio Kūrėjas jį pasiūkė pas save. Duktė Danutė Endrijonaitė — Pape ir sūnus su Endrijonų draugais, įvertindami jų meilę Jaunimo centrui ir norėdami įamžinti jų atminimą, šio centro išlaikymui paskyrė 980 dolerių auką. Jaunimo centro taryba, valdyba ir gausūs rėmėjai taria nuoširdžiausią acių Endrijonų



Svečiai pernykštėje Jaunimo centro tradicinėje vakarieneje. Iš kairės (sėdi): kun. Antanas Gražulis, SJ, t. jėzuitų provincijolas kun. Aldonas Gudaitis, Aleksas Smilga; (stovi): Vaclovas Momkus, Milda Šatienė, prof. Jonas Rakauskas. Šį sekmadienį, gruodžio 5 d. visi kviečiami į šiemetinę JC vakarienę. Savo dalyvavimu padėsite šiai svarbiai lietuviškai institucijai kuo ilgiau gyvuoti.

nams ir jų draugams, ryžusiems paremti šį lietuviškos ugdymo centrą. Jų auka tebūna paskatinimas visiems, kad reikia prisidėti prie šių rūmų išlaikymo, kuriuose buvo praleista

daug malonių valandų bendroje draugystėje.

Kviečiame lietuvių visuomenę pasinaudoti mažąja sale, kuri tapo naujai išgrąžinta ir yra pasiruošusi priimti lankyto-

jų būrius.

Artejan švenčių laikotarpiui, Jaunimo centro taryba ir valdyba linki džiaugsmingų ir Dievo palaimintų švenčių.

Antanas Pauzuolis

## LIETUVOS DUKTERYS DĖKOJA

atliko vieną ar kitą pareigėlę.

Programa, kuria stengėmės pajavrinti laiką, buvo labai nepretenzinga, paprasta. Atlikus visą oficialią dalį sesė J. Mikutaitienė paskaitė keletą eilėraščių. Ačiū jai už gražų skaitymą. Solistė Nijolė Penikaitė gražiai atliko dainų pyne, akompanuojant M. Motekaičiui: „Šių naktelių per naktelį“ — M. Petrusko, „Rožių metas“ — A. Grig, „Kad galėčiau pasakyti“ — I. Tirstone, „O niekur, niekur“ — K. V. Banaitis, Mizetos arija iš „La Bohema“ — G. Puccini.

Toliau vyko loterija, kuri nebuvo labai gausi, bet turtinga. Svečių tarpe be nuolatinių, ištikimųjų, matėsi iš Lemonto, Palos Park ir kitų tolimesnių užmiestų atvykę. Taip pat kunigai A. Gražulis, svečias iš Lietuvos kun. Montvilas, J. Kelpšas, kuris pradėdamas vaišes vėl nepagailėjo gražių žodžių Dukterims, palaimino svečius ir valgius. Tad dar kartą acių visoms ir visiems ir prašome — nepamirškite mūsų ir toliau.

Irena Gefažienė



Vieno stalo svečiai Liet. Dukterų vakarieneje.

### KULTŪRINIAI RENGINIAI ČIKAGOJE

„Chicago Shakespeare Theatre on Navy Pier“ naujam sezonui siūlo William Shakespeare pjesę, režisuotą Barbara Gaines „Measure for Measure“. Spektaklis bus rodomas 2005 m. sausio 7 – kovo 20 dienomis.

„Chicago Shakespeare Theatre on Navy Pier“ adresas: 800 East Grand Ave., Chicago, IL, tel. 312-595-5600.



„Measure for Measure“ spektaklio fragmentas, 1994 m. Lisa Ebricht nuotrauka.

### SKAITYTOJAI VERTINA „DRAUGO“ KALENDORIŲ

Mūsų ištikimieji skaitytojai žino, kad lietuviškos spaudos, ypač periodikos, leidybos sąlygos nepavydėtinos — kaskart išlaidos didėja, o skaitytojų eilės retėja. Todėl „Draugo“ leidėjai nuoširdžiai dėkingi visiems, padedantiems lietuviškai spaudai kiek galima ilgiau gyvuoti. Esame laimingi ir sujaudinti, kai skaitytojai, pratešdami prenumeratą, kartu atsiunčia auką. O tai padarė kaip tik šie skaitytojai, atsiųsdami kiekvienas po 50 dol. auką:

Juozas Doveinis, Clinton Township, MI;  
Jonas Balbatas, Cleveland, OH;  
Algirdas P. Mulialis, Euclid,

OH;  
Ona Puzinauskas, River Forest, IL;  
Kęstutis Černis, West Bloomfield, MI;  
Jonas V. Paronis, Darien, IL;  
Julia Schumacher, Hickory Hills, IL;  
Raymond J. Kartavičius, North Riverside, IL;  
Kristina Alšėnas, Brecksville, OH;  
Jonas Kasičukas, Chicago, IL;  
T. J. Quinn, Orland Park, IL;  
Juratė Dovilienė, Oakbrook Terrace, IL;  
John Labanauskas, St. Pete Beach, FL;  
Kazys Ambrozaitis, MD, Chesterton, IN;

Amalija Jagutis, Daytona Beach, FL;  
Irena Goddard, Arcadia, CA;  
Edward Radionovas, West Hartford, CT;  
Petrus V. Kisieličius, MD, Downers Grove, IL;  
Janina Mitkus, West Bloomfield, MI;  
Joana Kaulinis, Wayne, PA;  
Liuda Butikas, Plainfield, IL;  
Elena Rudzinskis, LaPorte, IN;  
Virgis Norkus, Naperville, IL;  
Jonas Antanaitis, Hot Springs, AR.

\*\*\*  
Dėkojame Teklei Bogušas, gyv. South Boston, MA, atsilyginusiai už prenumeratą ir kartu

atsiuntusiai 100 dol. auką — 50 dol. už gražų „Draugo“ išleistą, 2005-ųjų m. kalendorių.

Dr. Gabriel Misevic, Kankakee, IL, už „Draugo“ 2005-ųjų m. kalendorių ir kalėdines korteles atsiuntė 70 dol. auką. Ačiū.

Valerija Čepaitienė, gyv. Chicago, IL, džiaugiasi gražiu 2005-ųjų metų „Draugo“ išleistu kalendoriumi ir paaukojo 50 dol. Esame dėkingi.

Halina Plaušinaitienė, gyv. Chicago, IL, už „Draugo“ išleistas kalėdines korteles atsiuntė 50 dol. auką. Labai dėkui.